

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetmények intézendők.

A mai tanügy.

Azok, a kik a tanügyi viszonyokkal ismerősök, azok bizonyára nem lesznek elragadtatva a mai viszonyoktól. S bár mennyi haladás mutatkozik is a tanítási módszer és a tanítók jobb képesítése körül, a tanügyi felügyeletet nem lehet egészségesnek mondani és ez képezi hátrányát az egész ügy menetének.

Utóbbi időben nagyon felkapott a rendelet kórság és ugyszólván napról-napra érkezik újabb és újabb rendelet az iskolákhoz, a mely szépen elrendeli, hogy a tanítónak mikor kell iskolába jönni, ott hogy tartsa fejét, mikor és hányszor vegyen lélegzetet, mikor menjen haza, mikor nézzen jobbra vagy balra, stb. szóval olyan dolgokkal traktálják a tanítókat, a miket már ha a tanítóképezdéből kijön is tudnia kell. Azután napról-napra újabb statisztikákat követelnek és csak papirosból akarják tudni hogyan tanulnak a gyermekek az iskolában és hányan járnak iskolában.

Egyáltalán ma ezen a téren is a külsőségre, a luxusra helyezik a fősúlyt, a dolog lényege pedig figyelembe nem jő.

Pedig mi azt hisszük, hogy nem annyira a tanítókat kellene ellenőrizni, a kik ugyanis teljesítik kötelességeiket, mint inkább a szülőket és hatóságokat,

kat, hogy a gyermekek az iskolába pontosan járjanak, mert bizony tanulóknélkül a legjobb tanító sem képes tanítani, az iskolába nem járó tankötelesek nagy számát, a tanító pontos megjelenése nem csökkenti.

Az iskolába nem járó tankötelesek száma óriási és dacára annak, ezt a tanfelügyelők a hatóságokkal egyetemben nem valami nagyon veszik figyelembe, mert ellenkező esetben valahára ezeknek a szegényletes viszonyoknak mégis csak meg kellene szünniök.

Nem volt még eset rá, hogy az olyan gyermeket, a kinek szülei elmulasztják őt iskolába járattatni, amint a népoktatási törvény parancsolja, gondnokság alá helyezte volna, pedig az olyan gyermekek szolgáltatták később a bűnösöket, kiknek száma napról-napra ijesztő módon szaporodik.

Éppen olyan enyhén bánnak a mulasztási bírságok behajtásával is, s ha meg is büntetnek olykor-olykor valakit 50 krral vagy 1 frttal, a megbírságot szülő mégis csak kénye-kedve szerint küldi gyermekét az iskolába, mert azon túl már nem megy a szigorúság.

Azután vannak ismét szülők, a kik ugyan elküldik gyermekeiket az iskolába, de a gyermekekből ki van halva minden nemesebb érzés, a szülő tudtával lop, sőt van rá eset, hogy a szülők küldik lopni és a tanítónak

nincs fegyelmi eszköze, hogy a gyermeket büneiért megbüntesse, a szülővel szemben pedig a hatóság szemet huny és a gyermek a tanító látára vetemedikk a bűnre annélkül, hogy ezt meggátolhatná, mert nincs büntetési —, a szülővel szemben pedig rendelkezési joga. Ilyen eseteknek a meggátolására nincs rendelet, nincs hatóság, nincs felügyelet.

Igy szaporodik a bűnösök száma annélkül, hogy a hatóság gondoskodnék arról miszerint ezen szegényletes és veszélyes állapotokat megszüntetné.

Ezeket a lényeges dolgokat kellene megrendszabályozni, az iskolai hatóságoknak, azok megszüntetése érdekében kellene szigorubban eljárni, ezeket a dolgokat ellenőrizni és a feljelentéseket komolyan végrehajtani.

Ez a dolog lényege, ott rejlik a legfőbb baj, a miért tanügyünk nem tud oly áldásos eredményt felmutatni, a mint ezt tőle megkívánjuk.

Nem csupán a tanítók könnyelműségén mulik az eredmény, ha a szakszerűtlen és felületes tanfelügyeleten is, a hatóságok közönyén és a tulhumánus nevelési rendszeren.

Tessék ezeket a betegségeket orvosolni. Azokat keil felelősségre vonni és rendszabályozni, a kik mulasztást követnek el, a kik nem hajtják végre a törvényeket, ezekre küldjék az ukázusokat, nem pedig azoknak, a kik

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

KÉT ÉLET.

Irta: IFJ. SZILÁGYI GYULA.

— László, akárhová, csak oda, oda ne menj. Kérlek.

— Édes bohó szerelmem! Hát nem fáraszt újra és újra hallani, hogy a régi varázs megtört, szétfoszlott a régi álom; hogy te egyedül vagy nekem a jelen, a jövő, kiért nekem az élettel küzdelmet fölvenni érdemes. Épen oda, honnan tiltani akarsz, el kell mennem; hiszen az öreg Szinnyei esperes támogatása nélkül a tompai lelkész-segtől elesen. Vagy akarhatod, hogy — a mi különben bizonyos, — sok-sok éven át várva, epedve egymásután, elasszon, elfonyadjon mindkettőnk fiatalságának virága?

A leány tekintete a beszélő arcza mellett elsurranva kisiklott a nyitott ablakon, ki a messzeségbe. A langyos szellő egy-egy mozdulatával a tavasz illatterhes lehelette be-be hullámozott. A tavasz! . . . De jó az ősz, a tél s a tavasz oly rövid, virága egy napról a másikra hervatag s ki látja meg a fonyadt virágot? s ha még hozzá a virágot szegényes ház ablakában éri a nap-sugár!

— Laczi, másképp nem lehet?

Nem, Iza. Oda el kell mennem, egyszer még, mindkettőnkért. S kérlek is, hogy

hallj rólam bármit, csak azt hidd, a mit tudsz: hogy szerelmem irántad változatlan.

— Eredj hát! De — ha ismét Rozsika-hoz térsz vissza s engemet cserbenhagyva, odadobsz a szegénynek, akkor — e szavai közben az asztalon heverő vadászkést megragadva, azt oly szilaj mozdulattal fordította szívének, hogy hegye hullámozó keblét szinte érintette s az elsápadt ifju kezének gyors mozdulata utjában alig állíthatta meg, — akkor jöhetsz a temetésre . . .

*

Elment. Tépélődve és százszor visszariadva attól, mit megtenni akart s ugyanannyiszor visszatérve ahhoz, mint föltoluló kénytelenséghez, százegyszer talált menedéket — mit először is megtalálhatott volna, — bár kissé vonakodva attól féltében, hogy ez bizton a célhoz nem vezet. Befogja vallani őszintén az agg apának, hogy támogató keze nélkül reménytelen jövő üressége mered reá, de Rozsikának szívét nem adhatja. Mást szeret, szegény leányt, kihez becsületszó köti . . .

Midőn belépett a régi emlékek raját felidéző szobába, az öreg esperest könyvei fölé hajolva találta. A léptek neszére fejét felemelve csodálkozólag tekintett a jövevényre; de a mint ez gyorsan feléje közeledett, fölemelkedett s eléje nyújtotta mindkét kezét.

— Egy megtérő többet ér tiz igaznál!

Rossz ember, itt hagyta bennünket, vive magaddal Rozsika szívét s szívével együtt kedélye kiücsét s a változatlannak hitt derűtségét, mely agg napjaim aláhajló alkonyába jöleső fényvel világíthatott volna be.

S azután kérdezte ezt is, azt is; Lászlónak ugyancsak résen kellett lennie, hogy visszas felelettel az öreg figyelme s ne tegye tépelődésére, miként feleljen a meleg, sokatváró fogadtatásra az elhatározott valomás őszinteségével. Tétovázásában elsuhan, örökre elröppenni engedte a vissza nem térendő pillanatot, mert az öreg, kezét megragadva, sietve vezette leányához.

— Itt hozom az önként megtérő szökevényt. Lásd, hogyan büntessed őt.

Hirtelen jött és váratlanul. A leány alig győzte a gyors lélegzetet és kérdő szorongással felváltva tekintett reájuk.

Laczi pedig, amint maga előtt látta a se nem szép, se nem rut arcocskát, melynek egyedül az okosság és meleg érzés ki-meríthetlen gazdagságában ragyogó sötét szempár adta meg varázsát, képzeletében még hatalmasabb ellentétben elevenedett testté és hussá azou másik arc s az igénytelen természet mellett ott látta az élettől, a szenvedély forró lüktetésétől tulduzzadó jelenségét, a természet, melynek minden ritmikusan ringó mozdulata új ingerrel tudott lebilincselni. S ezért a kis semmisé- gért adja cserébe amant? Ezért kelljen cserébe adni? Érzése föllázadt a hatalma-

rá nem szolgálnak és lelkiismeretesen teljesítik kötelességüket.

Fel kell hagyni a külsőséggel és valahára a dolog lényegével törődni.

Ujdonságok.

— **Szent-György napja.** Meg élénkültek utcáink. Minden irányban megindult a költözködés. A kedvező időjárásban mindenki igyekszik új otthonát elfoglalni. Utcainkon egy-egy butorral terhelt kocsik lefordulása, majd egy elejtett lükör szolgáltat egy kis látványosságot a járókelőknek.

— **Községi közgyűlés** volt f. hó 23-án d. e. 9 órákor a község háza tanácstermében. A közgyűlés tárgysorozata 27 tárgyat ölelt fel, melynek minden egyes pontját minden nagyobb vita mellőzésével tárgyalta le a közgyűlés. Pótlólag volt a tárgysorozatban felvéve, Szvoboda Ferenc ügyvéd kérelme, melyben — a községtől a ligvidáció ügyében való képviselőkért — 13000 forint képviselők díjat kér megállapítani. A közgyűlés (előzői szótöbbséggel) e tárgynak a legközelebb tartandó községi közgyűlés tárgysorozatába való felvételét határozta el.

— **Fütczánk kikövezése.** Városunknak egyetlen, ugyevezett főtere van. Ezt a főteret használjuk nemcsak sétánynak, de heti és országos vásárok tartására is. Hogy mennyire kívánatos tehát főterünk kikövezése, azt mindannyian egyformán tudjuk, hisz a sáros idők bekövetkeztekor mindannyian egyformán gázoljuk az olykor térdig érő locs-pocsot. Legfőbb ideje tehát, hogy a már megkezdett munka mielőbb a befejezés stádiumába jusson. Örömmel jelezük lapunkban, hogy főterünket, a múlt közelében építve, mintegy két méter szélességű gyalog járdának szánt kövezett ut fogja átszelni. Kívánatos még, hogy a piac-tér is mielőbb kiköveztesse, így legalább nem lesz oly sérelmes az árusokra nézve a helypénz-fizetés.

— **Munkásmozgalmak Szentesen.** A munkásközösségük mind nagyobb arányban észlelhető Szentesen, hol már alig kapni rendes napszámberért munkást. Ennek oka leginkább abban keresendő, hogy a város területén levő munkások jóformán egytől-egyig szocialisták. Ezek pedig azokat a határozatokat tárgyalják, maguk között, a melyek Cegléden a szocialista kongresszuson irányelvül szolgáltak. Még azokra a munkásokra is, a kik munkába állanak, pressziót gyakorolnak s ijesztgetik őket. Ilyen körülmények között a szocializmus vakon terjed, mert akarva, nem akarva, az áramlatba bele kerülnek a nem szocialisták is. A városban, hol az egyik helyen,

hol a másikon, de naponként vannak összejövetelek, a melynek főtárgyát az aratás és a munkások miként való bealása képezi. A látszattól felve, a csougrádmegyei gazdasági egyesület felhívást bocsátott ki, hogy a részesekeket felfogadai akaró gazdák, valamint a részesekeket elszegődni kívánó munkások, az egyesület titkári hivatalán jelentkezzenek május hó 16-áig. Ezen intézkedéssel a gazdasági egyesület az ideai aratásnak nyugodt lefolyást akar biztosítani. Hogy azonban a szentesi munkások mily számban fogják jelentkezni és mily kívánásokkal állanak elő az még nem tudható.

— **A szegedi kereskedelmi és iparkamara** f. évi április hó 27-én (kedden) d. u. fél 5 órákor (Szegeden) saját helyiségében rendes ülést tart.

— **Országos vásárunk** miut azt lapunk múlt számában jeleztük volt, május hó 1-én és 2-án fog megtartatni.

— **Husvétii locsolkodás.** A régi jó világ kedélyeskedéseit eluyomta az élet küzdelme, ritka kivétel ma már, hogy a Pannákát a Pisták a kut mellé vonszolják, ott vederből öntözzék csurom vízesre. Nekik ez kedélyeskedés volt. A Pannák e helyett mérgekben ma a gazdasszonyok ruháját öntik le tisztítás közben zsírral, a Pisták meg a lovat husángolják el, a melynek egy része a gazdának van száruva. A tisztultabb fel-fogással bírók között még inkább találunk jó bedélyt a régi szokás uzoválására, s mindkét nembeli fiatalúgnak jól esik egy kis pajkoskodás. Jól van jól fiatalúság, ápolják kedélyvilágukat, úgy is korán a nyakukra fog ulti az élet.

— **Helfi Ignác betegségé.** A szegvári kerület orsz. képviselője Helfi Ignác a magyar törvényhozó testületnek ez az általános tisztelt és becsült puritán alakja súlyosan beteg. Övéi a leggondosabb ápolásban részesítik a nagybetegét és orvosa, Müller Kálmán dr. főorvos is sokat időz ágyánál, de bár közvetlen veszedelem nincs, féltő, hogy a képviselő elagott testi szervezete nem lesz képes megküzdeni a betegséggel.

— **Főszolgabírói székhely Szegeden.** A dorosmai főszolgabíróóság kerületébe tartozó községek mozgalmát indították az iránt, hogy a főszolgabírói székhely Dorosmáról Szegedre tétessék át. Tápé község a f. hó 20-án tartott közgyűléséből, a megye útján, felir az országgyűléshez, hogy a szolgabírói székhelyt Dorosmáról Szegedre tegyék át, minthogy Szeged a vasutvonalon a főszolgabíróihoz tartozó minden község által könnyebben megközelíthető mint Dorosma.

— **A sertésvész nem akar szünni az országban.** Itt-ott valamiképpen elnyomják, a

legtöbb helyen azonban csak a sertések kipusztulásával szünnik meg. A szomszédos vármegyékben ismét több helyről érkezik panaszos kiáltás. A hivatalos jelentések szerint Teesen, Szegeden, Földeákon, Békés-Sámsomban, Tót-Komlóson föl lépett megint a veszedelmes állatjárvány. Rémülve gondolnak a gazdák és általában a közönség arra, hogy határuukba is behurcolják a veszedelmet. Mintha nem lenne amugy is ezer baja mindenkinek!

— **Gazdáink figyelmébe.** A stanburgi kerületi kiállítás alkalmával június hó 7-én nyílik meg ugyanott egy rendkívül uagyszabású álla tki állítás, a melyet a német gazdák országos egyesülete rendez. Ez utóbbi nagyon érdekes lesz és gazdáink ne mulasszák el e kettős alkalmat saját érdekükben is, hogy maguknak a német földbirtokosság haladásáról meggyőződést szerezzenek. Budapestről június hó 16-án külvonaton indul Hamburgba, a melyet az államvasutak me net j e g y i r o d á j a (Budapest Hungária szálló) rendez.

— **A Hódmezővásárhelyi méregkeverők.** Mint lapunkban jeleztük volt, a hódmezővásárhelyi méregkeverők bünpörének tárgyalását, Muskó Sándor törvényszéki elnök elhalálózása következtében elhalasztották. Most pedig, az új tárgyalás vette kezdetét, mely Szeged város közönsége, nagy érdeklődése mellett f. hó 23-án reggel 9 órákor vette kezdetét. A bíróság pontban 9 órákor foglalta el helyét. A teremben ünnepes csend lett. A vádlottakat szuronyos örök vezették be a terembe; kik mindannyian a kiállott izgalmak és a börtön levegője által megtörve lástottak. A komor képből leg elszomorítottabb képet nyújtott Szappanos Juczi, ki csecs-mőjével keblén lépett a terembe. Báró Konrodsheim kijelentette, hogy a volt törvényszéki elnök elhalálózása folytán a tárgyalást el kellett halasztani. Dobák főügyész — helyettes, részvétellel emlékezett meg az elhunyt elnökről s kérte, hogy a tárgyalás újból halasztassék el s csak a vizsgálatok megtartása után tüzessék ki a végtárgyalás. Daczára, hogy Balassa és Wilhelm védőügyvédek hevesen ellenézték az indítványt, a törvényszék rövid tanácskozás után, a vádlottak, tanúk és védők előtt azt a határozatot hirdette ki, hogy az újban kiderült gyilkossági esetek ügyében indított vizsgálat befejezéséig a tárgyalás elhalasztatik.

— **Tüzek a szomszédban.** Husvét keddjén több tüzeset fordult elő a szomszédos Szentesen. Két tüzeset a belterületen, kettő pedig a külhatárban volt. A károk jelentételek.

sok ellen, kiknek pártfogó szava egy élet boldogságát és reményeit elnyelő moloob. Szíve megkeményedett és a visszatorlás érzetének föltámadása eltakarta lelke előtt, hogy a mit elkövet az nemtelenség, mely sötét árnykként vetend borot legnagyobb öröme s keserűbbé teszi az élet keserűségeit.

Elmondotta, mintha minden szó szívének őszinteségéből fakadna, hogy visszajött ide s kétszeresen kedves neki az alkalom, hogy az emberhez, kinek segítő kezét kéri, egész életre lekötő kötelék fűzze. S beszélt édesen, behizelgőn, hogy a leányka halovány arcára kezdett visszatérni a régi bizalom és a tegnap boldogtalansága, a ma hívó szerelmére olvadt egy előszivárgó fényes könnyecsebben. Midőn a férfi szavait végezte, emez fölállt az ablak mélyedésében eső székről és földre is állt, hogy a beeső fény teljes világosságával essék az előtte álló, ismét övéül ígérkező kedves alakra, tekintetével mélyen, fűrkészőn mélyedt amannak tekintetébe s remegő hangon kérdezte:

— Tehát Laczfalvy, nálunk marad?

— Igen.

— Örökre?

A térde egy pillanatra megingott, de a mellette láthatatlanul álló másik, mintha csakugyan jelen lenne, mintha vággyal ingerlően simulva hozzája ösztönözné előre.

Szilárdan visszanezített s felelő:

— Örökre.

A választás napján az esperes Rozsikát is magával vitte Tompára. Laczfalvi a közel szomszédos városban minden biztató bizonyosság dacára szorongva várta a döntést jelentő hírt.

Rózsika is ugyanazt várta. De közelebb, a paplak kertjébe, a kicsinyke gyepadon, ott a telek lábában álló fűz alatt. A szomorú fűz lehajló vékonyas lombjai a patak elfutó habjaival ingerkedtek, érintve azokat s egy alig érezhető lágy fuvallatra ismét távozva tőlük. Oldalt a vasut vonala ki-gyózott; az aczél sinpár a nap fényében ragyogva futott egymással párhuzamosan; a távol növekedtével folytonosan közeledve egymáshoz, míg az elmosódó messzeség egyesítette őket. Önkénytelenül kettőjük életut-jára gondolt. Merengésének atyja siető lép-tei vetettek véget.

— Maradj csak, maradj édesem. Várd itt Laczit. Megválasztottuk. Rögtön megsürgönyzöm neki az örömhírt s azután a hiveket keressen föl.

Tehát végre . . . most már bizonyos

A szíve egész világát magukba foglaló remények közeli teljesedésében az első csalódás tövisei után kételkedése most tűnt el először. Jövője, ah most már mindkettőjük jövője fölött édes álmokba merülten soká-soká ulti ott, míg távoli dübörgés zajára nem neszelt. Mind jobban erősödő zajjal,

füstöt okádvá tűnt fel a vonat hosszú teste s a mint közeledett, gördülő nehéz terhelő hullámosan rezgett széles körben a talaj; Rózsika fölállott, apró kezeit szeméi fölé ellenzőül emelvén leste a vonat valamelyik ablakából feléje mosolygó arcot és integető ölelésre várt kart.

Az a kar, az arc nem jelent meg s a vonat robogott tovább . . . tovább . . .

Nem jött . . . Lekészt? . . . Bizonyosan. Ejj jöhet egy óra múltán.

Nem kellett addig se várnia. Jött egy Express levél, az ő nevére címzetten; lehozták idegesen bontotta föl. Tartalma zavaros, tele önváddal . . . becsületszót emleget (tehát az nem az, mely ő hozzá köti?) esdve rimázkodik bocsánatért; nem jöhet, adott szaván túl szíve is máshoz köti.

Gépiesen ulti a gyepadra. Érezte, hogyau vértelenedik el arca, kezei zsibadoznak, földre ejtve a levelet, füleiben zínom apró cseugők csilingelése kezdett zürzavarosan zsibongani, erősebben-erősebben, míg végre fejét elaléltan hajtotta a fűz mohás törzséhez, átölelvén azt a mennyire tudta elérőle-nedő karjával, hogy fentarthassa magát.

Midőn magához tért, gondolatai szakadoz-tattan üzték egymást, mint vihar után a felhő foszlányok; szívében véghetetlen ürességgel telt meg az a hely, melyben csak kevéssel előbb szerelem, a jövő édes csáb-álmái, boldognak tudott élet reményei találtak otthonos tanyát. S egyszerre atyjára,

— **A Tisza áldozata.** Husvét hétfőjén a „böldi réven” alól egy 13—14 évesnek látszó fiú a Tiszába esett s nyomtalanul eltűnt. Kik a szerencsétlenségnek szemtanúi voltak, nem ismerték a fiút s így annak kiléte sem állapítható meg. A szerencsétlenség holttestét magával ragadta a sebesen rohanó ár s ki tudja; hol és mikor fogja azt partra vetni.

— **Békési főispán-avatás.** Gyulán, a f. hó 22-én iktatták be a szomszédos Békés-megyében a főispánságba Tallián Béla utódját, Lukács György drt. A főispán-avatás a szokott ünnepiességgel tartatott meg, melyen megyénk képviselőiben jelen voltak: Cicatricis Lajos dr. vármegyei főjegyző, Mátyás Kálmán és Herglóczy István dr. főszolgabírák.

— **Vesztett eb garázdálkodása Szegeden.** Zsikó Jozsefné ottai külvárosi gazda nagy kutyája f. hó 21-én este lánczáról elszabadulva másnap reggelig garázdálkodott a városban, míg végre a rendőröknek sikerült elfogni és leszurni a dühöngő állatot, a mely asszonyokat, leányokat, munkásokat, iskolás-gyermekeket, azonkívül egy csomó kutyát és macskát megmart. Eddig hét megmart egyéu jelentkezett, a kiket Bpestre szállítottak.

— **Műkedvelői előadás Szentesen.** A szentesi iparos ifjak köre, husvét másodnapján, Szentesen az ipartestületi ház nagytermében, műkedvelői előadást rendezett, mely alkalommal színpadra került; Váradi Antal „A tör” című 3 felvonásos vígjátéka. A szereplők mindannyian megálták helyüket s a minden tekintetbe sikerült előadást táncmulatság követte.

— **Nagy lóvásár Érsekújvárott.** A nyitramegyei gazdasági egyesület által a f. évi május hó 2-án d. u. és 3-án (vasárnap és hétfő) rendezendő XV-ik érsekújvári lóvásárra (Budapesttől 2 órányira) annyi külföldi kereskedő jelentkezett, hogy a Rendezőség szükségesnek tartja a lótenyésztő gazdák figyelmét ezen körülményre különösen felhívni. A kereskedők tömeges jelentkezése mutatja a nagy keresletet s alapos kilátást nyújt a tenyésztőknek arra, hogy lovaikat Érsekújvárott jól eladhatják. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalnál rendelhetők. A vásár megnyitása előtti május 2-án déli 12 órakor, Monostori Károly, a budapesti állatorvosi akadémia tanára az érsekújvári városháza nagytermében a lótenyésztés helyes irányáról s a czélszerű értékesítési módokról tart előadást.

— **Kirándulás Stockholmba.** Az államvasutak menetjegyjrodája mint értesülünk, a nyáron több rendbeli kirándulást rendez Stockholmba az ottani kiállítási megtekintésére. A rendkívüli érdekesnek ígérkező program legközelebb sajtó

az agg szerető szívére gondolt. Ha ezt megtudja? Nem, nem, ezt nem engedi. Balsorsa az ő fiatal vállára rátett egy nehéz keresztet; az agg ne érezze annak terhét és keserveit.

Forró homlokát a patak hideg vizével megnedvesítette, azután keblébe rejtve a hiób levelet, fölindult. Feluton találkozott atyjával, kinek tekintete kedvetlenül látszott a kérdést tenni, mit kiejtenie rosszul esett volna:

— Nem jött meg?

— Laczi? Nem! Levelet küldtek. Valamelyik ismerőse, Laczi mulató társaságba keveredett s olyan állapotba jutott hogy nem jöhet. A férfit ki menyasszonya epedő várakozására így válaszol, csak feledni érdemes. Fogass atyám, menjünk... haza.

— De hátha... félreértés...

— Kétségtelen. Most látom, mennyire érdemtelen én hozzám (ezt már erőltetés nélkül sűrűn libbenő szempilláin egy visszafajtni akart könnyel s hangjában mély keserűség rezgésével mondotta.) Találunk ugy-e apa nálavalónál különbet?

alá kerül. Az utazás különvonalattal történik Berlinen át, a honnét a társaság az új Sasnitz-Trelkeborg-i (négy órai hajót) utirányt veszi igénybe. Sasnitz és Trelkeborg között rendkívül elegáns hajók közlekednek.

— **Erdőkes Heckscher** József hamburgi bankárnak lapunk mai számának hirdetési rovatában levő »szerencse-jelentés.« Ez a bankház az itt és a vidéken nyert összegeket pontosan és titoktartóan eszközölt ki fizetésével olyan kitűnő hírnévre tett méltán szert, hogy e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét mai hirdetésére.

A selyem el van égve! ezt szokták a hölgyek mondani, ha az 2-ik 3-ik viselés után a hajtásokban elhasadnak, vagy mint a vatta szétmálnak; ezen jelenség nem a »véletlen« által okozott elégsé! hanem a selyem, hogy az vastagabbnak s mégis olcsónak tűnjék fel, tudatosan leszen cizin- és phosphorsavval páczolva, melyek a nyersselyem őr-szálat mintegy szétrágnak; »ax ilyenmü festési eljárást »megterhelésnek« nevezik, mentül jobban óhajtják a selymet megnehezíteni, annál több cizin-fürdön megyen az keresztül, hogy az ezen mérget tökéletesen magába szívja. Az így festett selyem — a legnemesebb szövés — a halálsírját tehát még mielőtt az a szövőszekre kerülne, már is magában rejt. Az ilyen szálaból készült ugy nevezett selyem szöveteknek, rövid használat után természetesen szakadozniuk kell mint a gyújtó kanócnak a szerint amint azok többé avagy kevésbé terhelhetnek meg. A drága öltözék (készítési díjjal együtt) tökéletesen értékelen. Az én valódi selyemimből szivesen küldök postafordultával portó és vámmmentsen mintákat.

Henneberg G. cs. és k. udvari szállító selyemgyárai, Zürichben.

Valóságos Isten áldása köhögésnél, rekedésnél, elnyálkásodásnál, a tüdő- és torok betegségeknél **EGGER díjjutalmazott Mell Pasztillái, és senki el ne mulassza** — saját jól felfogott érdekében — azoknak idejekorán való használatát. Számtalan elismerő hálanyilatkozat tanuskodik elvitázhatatlanul e kitűnő szer biztos hatása mellett, kapható **25 kr, 50 kr és 1 frtos** eredeti dobozokban minden gyógyszerárban; fő és szétküldési raktár: *Budapest, Nádor-Gyógyszertár Váci-körút 17. sz.*

Közgazdaság.

A kerti gyep.

A kerti gyep első kelléke, hogy az lehetőleg sűrű és egyenletes legyen, ne legyen benne hézagok és különösen nagyobb megszakítások ne legyenek benne. Azért tehát a szép kerti gyep létesítésénél mind az olyan pázsit féléket kerülni kell, melyek nem tarcsosodnak, hanem csak fücsomókat képeznek mert ez utóbbiak alkalmazásánál a milyen pl. a mézfű (Holcus) csomós ebir, az olasz vadóc, mindég maradnak egyes kopasz helyek a gyep között; az olyanok ellenben, a melyek alacsony, kiszélesedő és kis fücsomót képeznek, azok még alkalmazhatók így pl. az angol perje, a ligeti perje, réti csenkesz, juk csenkesz stb. még használható.

A szép kert gyepre az olyan pázsitfajokat kell kiválasztani, melyek szép sötét üde zöldszíneük és több levelet mint szarát hajtának, föltéve, hogy a helyi, égalj és talajviszonyok nekik megfelelnek. Igen alkalmasak a kerti gyepre azon pázsitfélék, melyek a föld alatt taraczkos indát hajtának, mert ezáltal kitöltik a megmaradó hézagokat. Az ilyen pázsitfajok különösen a laza talajokban tenyésznek jól.

Általánosan érvényes fűmagkeveréket nem lehet felállítani, mivel a fajok kiválasztása a talaj fekvésétől, alkotásától és az égalji viszonyoktól függ. Mindannak daczára nagyjából a következő fűmagkeverék ajánlható a szép kerti gyepre:

angol perje . . .	80%—0.7 kg.
vörös csenkesz . . .	30 „—0.5 „
régi perje . . .	20 „—0.2 „
régi csenkesz . . .	10 „—0.3 „
egérfarku czizckóró . . .	10 „—0.1 „
	100%—1.7 kg.

Az angol perje bár apró fücsomókat képez, mégis annak kell a főszerepet játszania mert igen gyorsan fejlődik s nem engedí a gyomot kifejlődni. Már az első évben is jól zár az ily gyep, míg ellenben angol perje nélkül a gyep első évben többé-kevésbbé kopasz marad. Hátránya azonban, hogy csak 3—4 évig tart el.

A fűmag vásárlásánál igen nagy gond fordítandó először is arra, hogy a mag igazi legyen, azután tiszta és csiraképes legyen.

A gyep vetésére legjobb idő a tavaszi, április közepétől május közepéig, de ha nyáron elég nedvesség van a földben, akkor egész nyáron vethető.

A hordóknak kénézéséről a boroknak első lefejtésekor.

A kénéssavnak a borban való jelenléte a bor megvirágosodását és az ecetgombák képződését megakadályozza, de ezen eljárás által, ha az nem a kellő gondval végzetetik, a bor végképeni erjedése is tetemes hátramaradást szenvedhet. Ha a bor már teljesen ki van erjedve, akkor a hordóknak kis mértékben való kénézése csak előnyös lehet, mert azáltal a fentebb említett betegségek a bortól távol tartatnak. Ha azonban a bor még nincsen teljesen kimerjedve, akkor a kénézés esetén a bornak további erjedése a kénéssavnak hozzájárulása által meg lesz akasztva, mindaddig, a míg vagy a kénéssavnak hatása elenyésszik, vagy pedig egy magasabb hőfok beállta az erjedést ismét előidézi. Többnyire mind a két eset egyszerre, a nyár elején szokott bekövetkezni, midőn azután a bor ismét zavaros lesz és erjedni kezd.

Nem helyes, ha a hibás és ismételt erjedésbe jött bor erősen kénézve lesz, mert ilyen esetekben azután rendszeren megtörténik az, hogy a bor hónapokon át sem tisztul meg, mert el lévén fojtva az erjedés, ez későbbben ismételtlen beáll. A hordóknak erősen történendő kénézésének még azon hátránya is van, hogy annak aki azt folgyasztja, főfájást, valamint egyéb rosszullétet is okoz, s hogy a bor durvább lesz.

Vörös boroknál a hordók tudvalevőleg nem lesznek kénézve azért, mert ez által a borok színiüket veszítve, halványabbak lesznek; de azért egyes borbetegségek megakadályozására nézve, még is csak a kén-sav az egyedüli szer, mely ily esetekben sikerrel alkalmazható.

Kénézés helyett a vörös bor befogadására szánt hordók jobbára borszesszel lesznek kiégetve, mi úgy történik meg, hogy bizonyos mennyiségű borszesz a hordókba töltetik abba fel lesz rázva és azután meggyújtva. Ezen eljárásnál különösen figyelni kell arra, hogy ismétlés esetén a borszesz már csak egészen kihült hordóba öntött szeszből gőz fejlődik, mely a meggyújtásnál olyan robbanást idézhet elő, hogy a hordót darabokra tépje, a közelben lévők, hordóroncsok által és a szilánkoknak a testbe való behatolása által tetemes sérüléseket szenvedhetnek. A hordók kiégetéséhez különben mindig kozmamentes borszesz használendő.

Nyilttér *)

A Münchener Sövenbräu sörfözde r.-t. főraktára.

Van szerencsém a nagyérdemű vidéki közönségnek b. tudomására adni, hogy a világhírű Sövenbräu sözfőzde képviselőségét Magyarország részére átvettem és egy szakszerű sör raktárt rendeztem be.

Honnan a szóban lévő sört, bármely irányban nemcsak kis- és nagy hordóknak szállítom.

Hanem 20—30—40—50 kis vagy nagy (pezsgős) palackok elszállításához czélszerű ládák is állnak rendelkezésemre.

Kiváló tisztelettel

FÖRSTER KONRAD,
nagyvendéglős

BUDAPESTEN, VÁCZI-KÖRÚT 68.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Specialista
Sérvkötőkben

Műlábak

műkezek, orthopaediai, műfüzők (elnöttek és hanyar testtartásnak részére) nyújtó és járó gépek, valamint mindennemű csász. és kir. sz. badalmazott

Sérvkötők

BUDAPEST. IV. Koronaherceg-utca 17.

orvos sebészeti műszerek és orthopaediai készülékek gyárában.

Gyár villamos berendezéssel IV. Rostély-utca 15. sz.

Nagy képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

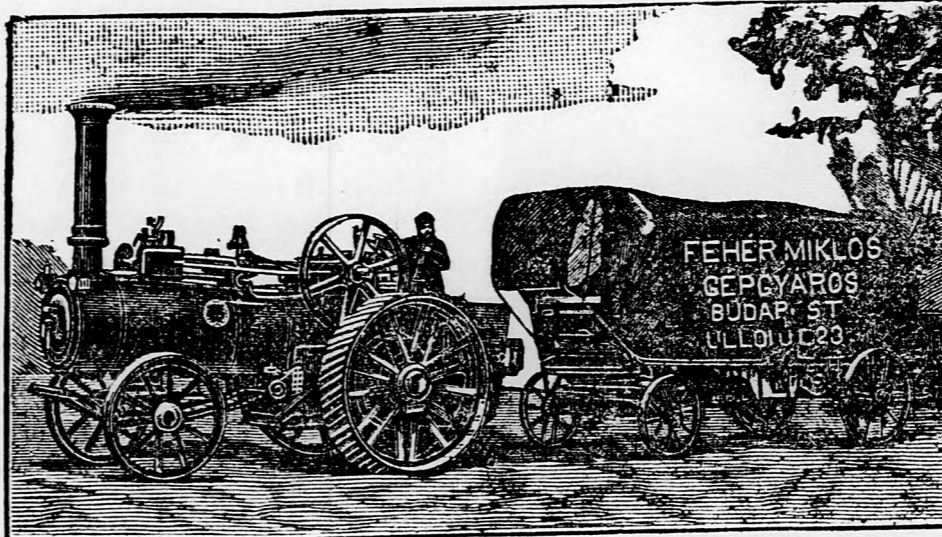
Szegényebb sorsuaknak részletfizetésre is készítetnek gépek.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros

ajánlja a

m. kir. államvasutak gőzcséplőkészleteit,

továbbá a legújabb szerkezetű magánjárákat és mindennemű egyéb gazdasági gépeket u. m.: ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket, (cirkulár)-kör-fűrészeket, malomberendezéseket, trieuróket, darálókat, a

legjobb peronoszporafecskendőket, szecskaavágókat, bakkerrostákat stb. stb. kedvező fizetési feltételek mellett legutányosabb árakon, hitelképes vevőknek több évre terjedő részletfizetésre.

Leégett m. kir. államvasuti cséplők keretei készpénzért beváltatnak,

valamint régi gépek ujjakkal becseréltetnek.

Cséplési időnyre vevőimnek megbízható gépészekről szívesen gondoskodom. Képes árjegyzék kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS
Budapest, IX., Üllői út 23. sz. (a »Köztelek« mellett)

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. sz. a.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound“ lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolóit, Stibor-féle körfűrészzeit, kaszáló és aratógépeit, továbbá S A C K-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

A Fairbanks-féle mérleggyár kizárólagos képviselése.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

FŐNYEREMÉNY
esetleg
500.000 márka.

Szerencse-jelentés!

FŐNYEREMÉNYEKERT
az állam
kezeskedik.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított pénzsorsolási nyeremény — esélyeire való részvételre, melyben

11 millió 349.325 márkát
mulhatlanul nyerni kell.

Ez előnyös pénzsorsolás eredményei, melyben tervszerűen csak 118.000 sorsjegy foglalnak a következők:

Legnagyobb nyeremény esetleg 500.000 márka.

Prémia	300.000 márka.	26 nyer. á	10.000 márka.
1 nyeremény	200.000	56	5000
1	100.000	106	3000
2	75.000	206	2000
1	70.000	812	1000
1	65.000	1518	400
1	60.000	40	300
1	55.000	140	200
2	50.000	36952	154
1	40.000	9959	134,104.100
1	30.000	9351	73,45.21
2	20.000		

Összesen 59,180 nyeremény,

mely rövid néhány hó alatt hét osztályban biztosan eldől.

Az első osztályú főnyeremény 50.000 márka, mely a második osztályban 55.000 márka, harmadikban 60.000 márka, a negyedikben 65.000 márka, az ötödikben 70.000 márka, a hatodikban 75.000 márka, a hetedikben 200.000 márkára növekszik és így a 300.000 márkás prémiával 500.000 márka lehet.

Az első nyeremény-sorsolásra, hivatalosan van megállapítva:

egy egész eredeti sorsjegy ára csak 3 frt 50 kr.
egy fél " " " " 1 " 75 "
egy negyed " " " " — " 90 "

A megtörtént húzás után minden résztvevőnek, felszólítás nélkül, nyomban megküldöm a hivatalos sorsolási jegyzéket. — Sorsolási tervet az állam czimmerrel ellátva, melyből a betétek és a nyeremény felosztások mind a hét osztályra megtudható, előre küldök díjtalanul.

A nyeremény pénzek kifizetése és szétküldése közvetlenül tőlem történik az érdekeltekhez, pontosan és szigorú titoktartás mellett.

Megrendelések posta-utalvánnyal vagy utánvétellel kéretnek.

Megbízásokat a küszöbön álló pénzsorshuzásra, tehát azonnal, de legkésőbb

FOLYÓ ÉVI ÁPRILIS HÓ 29-IG kiki bizalommal forduljon

HECKSCHER JÓZSEF bank- és váltó üzletéhez
HAMBURGban.

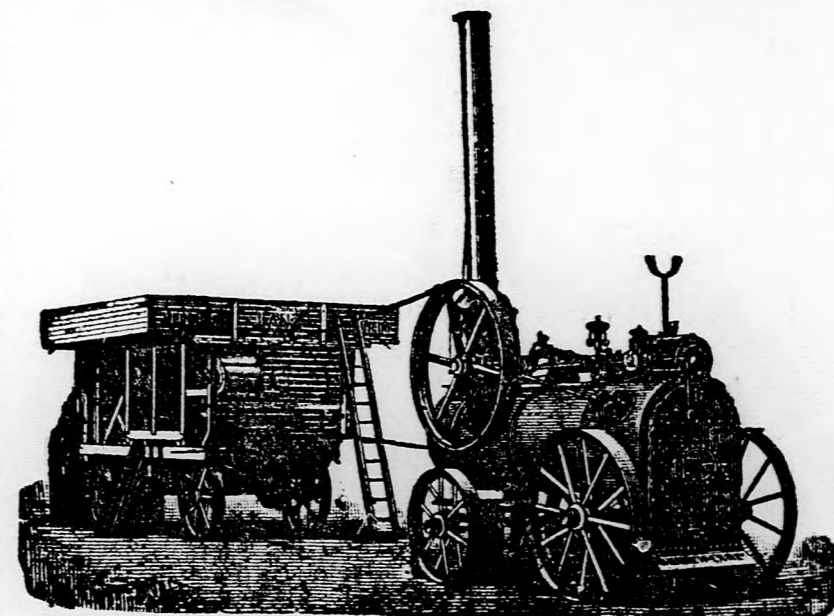
Drössler Károly

cs. és k. szab. gazdasági gépgyár, vas és érczöntőde

Budapest. VI. Váci körút 59. sz

Alapítottat

1866-ban.

Ajánlja saját gyártmányú legkitünőbb kivitelű szabadalmazott gőzcséplőkészleteit, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legcélszerűbben megfelelnek és az összes gazdaságba vágó gépeit.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére:

LANZ HENRIK mannheimi cégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gőzmozdonyok és cséplőgépekben utóbbiak háromszori légtisztításra berendezve.

Ezen készletek minden eddigi versenycsélésnél az összes versengő belföldi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gőzcséplőkészletei.

20-7.

Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítással készséggel szolgálunk

